

afsløre Enquists fremstilling som upålidelig og fortegnet. Enquist skrev selv at han havde forsøgt at holde sig »exakt till verkligheten«. Ud fra dette blanke ideal må det klart siges at stå 1-0 til den professionelle empirisk orienterede historiker over dokumentaristen Enquist, selvom Ekholm ville have stået endnu stærkere om han havde undladt konklusioner på det område af problemstillingen hans materiale ikke dækker. Oveni viser Curt Ekholm at traditionel historieskrivning kan være både spændende og moralsk engagerende, humanistisk videnskab, hvor litterær kulør ikke er fornøden.

Palle Roslyng-Jensen

Den kolde krig og de nordiske lande. Rapporter til den XIX nordiske historikerkongres Odense 1984 bind II. Redigeret af E. LADEWIG PETERSEN. Odense University Studies in History and Social Sciences vol. 86. Odense Universitetsforlag 1984. 84 s.

Rapporterne om den kolde krigs indflydelse primært på de nordiske landes udenrigspolitik 1945–63 er skrevet af henhv. Nikolaj Petersen (Danmark), Jukka Nevakivi (Finland), Elfar Loftsson (Island), Helge Pharo og John Sanness (Norge) og Wilhelm Agrell (Sverige). De giver en kort historisk baggrundsorientering, behandler periodiseringsproblemer, og fremlægger kilde- og forskningssituationen i lyset af de nyåbnede amerikanske og britiske arkiver. For den der har fulgt debatten er der intet nyt at hente – bortset måske fra det finske og islandske bidrag, med forbløffende oplysninger om vestvendte sonderinger under de store kriser i 40'erne og 50'erne. Men for den mere forudsætningsløse giver publikationen en god førsteintroduktion til litteratur og problemstillinger. Først og fremmest tjener rapporterne dog det pædagogiske og forskningsstrategiske formål at pege på de mange vigtige opgaver der ligger for i den mindre udforskede periode i 50'erne, efter de nordiske forsvarsforhandlingers sammenbrud og Norge og Danmarks tilslutning til NATO. Og her bør – som fremhævet af Agrell – de lukkede statsarkiver ikke blokere historikerne; der kan forskes uden dem! I den forstand kan rapporterne allerede siges at have opfyldt deres formål eftersom et nyt internordisk projekt om udenrigspolitikken i 50'erne nu er undervejs.

Hans Kirchhoff

Redaktionen har modtaget følgende indsigelse imod Kay Lundgreen-Nielsens anmeldelse i sidste hæfte (85:1, s. 196 f.) af *Inger Vej Nielsens The Dahlerus Mission*.

»With the freedom of history, and I hope without offence«, som Edmund Burke sagde, vil jeg tillade mig at kommentere enkelte punkter i Lundgreen-Nielsens kritik: